

Рейтинговий звіт UNVS 001-006

Звіт про оновлення кредитного рейтингу боргового зобов'язання

Емітент:	ВАТ «Страхова компанія «Універсальна»
----------	---------------------------------------

Тип кредитного рейтингу:	кредитний рейтинг боргового зобов'язання за Національною рейтинговою шкалою
Тип боргового зобов'язання:	іменні відсоткові облігації
Обсяг емісії:	30 000 000,00 грн.
Номінальна вартість:	1 000 грн.
Кількість:	30 000 штук
Серія:	A
Форма:	бездокументарна
Термін розміщення:	з 14.11.2006 р. до 16.10.2007 р. (включно)
Термін обігу:	з 14.11.2006 р. до 26.10.2009 р. (включно)
Термін погашення:	27.10.2009 р.
Відсотковий дохід:	встановлений емітентом на рівні 16% річних, та може переглядатися емітентом кожні 2 наступні купонні періоди
Дата визначення:	27.09.2006 р.
Дата оновлення:	27.12.2007 р.
Кредитний рейтинг:	uaA-
Результат оновлення	підтвердження
Прогноз рейтингу	стабільний

Рейтинг боргового зобов'язання ВАТ «Страхова компанія «Універсальна» визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери ua у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Вхідна інформація

Для проведення рейтингового аналізу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало повну фінансову звітність ВАТ «Страхова компанія «Універсальна» за 9 місяців 2007 року, а також внутрішню інформацію, надану страховою компанією у ході рейтингового процесу, в тому числі під час спілкування спеціалістів рейтингового агентства із уповноваженими представниками компанії. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності страхової компанії. Дані балансу та звіту про доходи та витрати страховика наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим емітентом, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	27.09.2006	21.12.2006	10.04.2007	19.06.2007	04.10.2007	27.12.2007
Рівень кредитного рейтингу	uaBBB	uaBBB	uaBBB	uaA-	uaA-	uaA-
Прогноз	стабільний	стабільний	позитивний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу	підвищення	підтвердження	підтвердження

Рейтинг боргового зобов'язання «uaA» характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов. Знаки «+» та «-» означають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Стабільний прогноз вказує на відсутність наявних передумов для зміни рейтингу протягом року.

Основні показники

Основні балансові показники, тис. грн.

	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007	9 міс. 2007
Активи	124 631,8	125 405,3	156 866,2	161 387,9	190 876,4	209 845,3	251 990,5	263 202,6
Власний капітал	48 898,8	61 677,0	91586,7	91 550,0	108 873,0	108 221,8	148 386,4	148 247,9
Страхові платежі валові	145 196,5	33 987,1	75 146,0	121 843,9	169 804,2	49 462,7	109 427,7	176 719,3
Вихідне перестраховання	45 848,5	6 397,9	18 360,4	32 332,6	42 726,7	14 735,8	25 399,2	42 191,1
Зароблені страхові платежі	99 003,2	26 073,30	51 225,80	79 352,10	112 714,90	37 250,90	78 322,9	125 551,3
Страхові виплати валові	44 319,2	13 632,0	24 152,2	35 968,5	55 525,6	17 298,5	34 297,1	55 589,8
Страхові виплати чисті	35 449,7	12 229,2	15 027,3	26 612,3	43 984,5	15 060,0	31 313,3	51 790,0
Результат основної діяльності	6 273,08	1 536,10	6 577,10	8 499,70	9 769,80	-4 397,40	-5 305,7	-7 547,1
Чистий прибуток (збиток)	577,2	363,70	550,30	620,40	958,3	285,8	687,1	833,7
Збитковість портфеля, %	31,0%	40,8%	32,8%	30,1%	32,7%	35,0%	31,3%	31,5%
Питома вага операційних витрат у зароблених страхових платежах, %	63,9%	81,5%	92,7%	88,9%	80,3%	76,1%	77,8%	54,2%
Рентабельність активів (ROA), %	0,5%	-	-	-	0,5%	-	-	-
Рентабельність власного капіталу (ROE), %	1,2%	-	-	-	0,9%	-	-	-

Зміст

РЕЗЮМЕ	5
1. РОЗВИТОК РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ У І ПІВРІЧЧІ 2007 РОКУ	8
2. ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ	11
2.1. ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ	11
2.2. РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ.....	11
2.3. СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ ТА ВЛАСНОСТІ	12
2.4. КЛІЄНТСЬКА БАЗА	13
3. ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ	15
3.1. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ	15
3.2. ПЕРЕСТРАХУВАННЯ	17
3.3. СТРАХОВІ ВИПЛАТИ ТА РІВЕНЬ ВИПЛАТ	18
3.4. АКТИВИ	20
3.5. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОРТФЕЛЬ.....	22
3.6. ЛІКВІДНІСТЬ	23
3.7. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ.....	24
3.8. СТРАХОВІ РЕЗЕРВИ	24
3.9. ДОХОДИ.....	26
3.10. ВИТРАТИ.....	27
3.11. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ	28
4. СИСТЕМА БЮДЖЕТУВАННЯ, СТРАТЕГІЯ ТА ПЛАНИ РОЗВИТКУ	29
5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБІГ ОБЛІГАЦІЙ	33
ВИСНОВОК	34
ДОДАТКИ	35
Додаток до Рейтингового звіту №1	36
Додаток до Рейтингового звіту №2.....	37

Резюме

За підсумками діяльності за 9 місяців 2007 року ВАТ «СК «Універсальна» посідає такі місця в рейтингу страхових компаній, який щоквартально публікується журналом «Insurance Top»:

- активи – 12 місце;
- страхові платежі валові – 10 місце;
- виплати страхового відшкодування – 12 місце;
- власний капітал – 14 місце.

Станом на 01.10.2007 р. регіональна мережа страховика була представлена 28 обласними та 10 районними філіями на території України, а також 26 відділеннями, 2 представництвами та 17 регіональними представниками. Крім того, компанія має відокремлений підрозділ в Угорщині.

Протягом III кварталу нових відокремлених підрозділів компанією майже не відкривалось.

На відокремлені підрозділи компанії на 1 жовтня 2007 року припадає 71,7% валових страхових платежів, або понад 127 млн. грн., питома вага платежів від регіональної мережі протягом поточного року змінюється незначно і коливається в межах 68-72%. Як і раніше, майже чверть надходжень за регіональними підрозділами припадає на Донецьку область, питома вага західних регіонів незначно знижується.

Частку статутного капіталу компанії було додатково розміщено серед західних портфельних інвесторів, із збільшенням питомої ваги акцій у вільному обігу протягом III кварталу від 35% до майже 40%.

14 серпня 2007 року у м. Львові відбулися позачергові загальні збори акціонерів компанії, на яких було затверджено зміни в її управлінському складі.

Компанія продовжує тенденцію зростання платежів у 1,4-1,5 рази у кожному звітному періоді порівняно з аналогічним періодом минулого року. 72% платежів отримано за добровільними видами, решта – за обов'язковими (за рік пропорція майже не змінилась). Основні складові страхового портфеля компанії залишилися майже ті ж самі. При цьому майже 73% припадає на обов'язкове та добровільне автостраховання, а 12% – на майнове страхування, при цьому майже виключно корпоративних клієнтів.

У сумарному обсязі зібраних компанією страхових платежів внески від 10 найбільших страхувальників складають 1,2% (1,55% за підсумками I півріччя поточного року), що, як і раніше, свідчить про фактичну відсутність концентрації

та низьку залежність діяльності ВАТ «СК «Універсальна» від найбільших страхувальників.

Як і раніше, компанія забезпечує надходження майже третини валових платежів (28% за підсумками 9 місяців поточного року) за допомогою банківських установ. Страховик співпрацює з понад 80 банками, зареєстрованими в Україні.

За підсумками січня-вересня 2007 року частка перестраховиків у платежах ВАТ «СК «Універсальна» (23,9%) залишилася майже без змін порівняно з I півріччям поточного року та незначно знизилася з огляду на минулорічні показники.

В структурі вихідного перестраховування премії, сплачені на користь нерезидентів (14,3 млн. грн.), складають 33,9%, решта сплачена українським перестраховиком, при цьому на одного з них припадає понад 40% платежів, або понад 11 млн. грн. Лише 7,8% платежів нерезидентам здійснено на користь перестраховиків, що мають інвестиційний рівень рейтингу фінансової надійності (стійкості), тобто компанії у майбутньому слід зосередитись на співпраці у галузі перестраховування саме з такими партнерами.

Станом на 1 жовтня 2007 року виплати страхового відшкодування становили майже 55,6 млн. грн., що у 1,55 рази більше, ніж станом на 1 жовтня минулого року. Таким чином, темп зростання виплат на 10 в.п. випереджує темп зростання валових платежів.

Рівень валових виплат порівняно з 1 жовтня 2006 року збільшився на 2 в.п., до 31,5%, порівняно з 1 липня поточного року – на 0,2 в.п., в цілому залишаючись на прийнятному та стабільному рівні.

Левову частку страхових виплат ВАТ «СК «Універсальна», як і за підсумками 2006 року та I півріччя 2007 року, займає автостраховування (88,3%).

Частка 10 найбільших страхових виплат компанії становить менше ніж 7,1% загального обсягу страхових виплат, що свідчить про низьку концентрацію за ключовими клієнтами не тільки за залученими страховими платежами, але й за здійсненими виплатами страхового відшкодування.

Станом на 01.10.2007 р. обсяг активів компанії склав 263,2 млн. грн., збільшившись за квартал на 4,4%, а за рік – на майже 63,1%.

Основним чинником зростання активів стало збільшення вартості основних засобів на понад 31,8 млн. грн., або на 41,3%, зросли обсяги короткострокових інвестицій на понад 4,8 млн. грн., або на 11,8%, а також дебіторської заборгованості за виданими авансами на 1,9 млн. грн., або на 42,9%. Водночас, відбулось зниження довгострокових інвестицій на 1,39 млн. грн., або на 10%, дебіторської заборгованості за послуги майже на 10,3 млн. грн. (понад на 1/3), а також грошових коштів на понад 16 млн. грн., або на 26,8%.

Поточні активи компанії, як і за підсумками 9 місяців 2006 року, у понад 6 разів перевищують її поточні зобов'язання, цей показник протягом останнього року знаходиться на високому рівні.

13,3% депозитів ВАТ «СК «Універсальна» розміщено у ЗАТ «ОТП Банк», 12,4% – у ВАТ «Укрексімбанк», ще 11% – в АБ «Брокбізнесбанк». Таким чином, диверсифікованість розміщення коштів страховика є високою: в установах трьох банків розміщено менше ніж 40% всіх депозитів компанії.

Загальний обсяг сформованих резервів ВАТ «СК «Універсальна» на 01.10.2007 р. склав 78,1 млн. грн., що на 34,9% більше, ніж на 01.10.2006 р. та на 11,1% більше, ніж станом на 1 липня поточного року. Таким чином, страхові резерви у річному періоді зростали темпами, меншими за темпи зростання валових страхових платежів.

Обсяг страхових резервів становить приблизно половину величини власного капіталу (52%), що є нормальним співвідношенням, що свідчить про достатню забезпеченість резервів.

Питома вага перестраховування у страхових резервах за підсумками 9 місяців поточного року становить 22,8%, що свідчить про незначну залежність діяльності компанії від перестраховиків.

Загалом, комбінований показник збитковості (сума показника рівня валових виплат та рівня операційних витрат у зароблених платежах) за підсумками 9 місяців поточного року порівняно з 9 місяцями минулого року зменшився на 33,3 в.п. і становив 85,7%, тобто є на невисокому рівні, що свідчить про стриманість у збільшенні адміністративних витрат та витрат на ведення страхової справи, що у подальшому може вплинути на покращення результатів від основної діяльності.

Поточна платоспроможність ВАТ «СК «Універсальна», а саме співвідношення зароблених страхових платежів із сумою чистих страхових виплат та всіх витрат на страхування (без відрахувань у резерви та перестраховування) – за підсумками 9 місяців поточного року збільшилась і становить 104,7%, вперше за декілька років діяльності перевищивши 100%, що свідчить про зміцнення здатності компанії приймати на себе страхові ризики.

Отримання від'ємного фінансового результату від основної діяльності на понад 7,5 млн. грн. (оскільки з технічних резервів, крім резерву незароблених премій, повернулось на 9,7 млн. грн. менше, ніж торік) та від'ємного результату від фінансових операцій на майже 0,8 млн. грн. – було компенсовано прибутком від нестрахової діяльності на понад 14,5 млн. грн. У підсумку компанія отримала чистий прибуток на понад 833,7 тис. грн. за результатами сплати прибуткового податку у розмірі 5,42 млн. грн.

1. Розвиток ринку страхових послуг у I півріччі 2007 року

Ринок у цілому

За підсумками I півріччя поточного року загальна кількість страхових компаній, внесених до Державного реєстру фінансових установ, збільшилася до 438, було зареєстровано 27 нових компаній, 15 з яких було створено із залученням. За підсумками I півріччя поточного року загальна кількість страхових компаній, внесених до Державного реєстру фінансових установ, збільшилася до 438, було зареєстровано 27 нових компаній, 15 з яких було створено із залученням іноземного капіталу.

Валові страхові платежі у січні-червні поточного року склали 7 673,1 млн. грн., збільшившись порівняно з I півріччям 2006 року на 28%; чисті страхові платежі (валові платежі за винятком операцій вихідного перестраховування) збільшилися до 5 325,8 млн. грн., або на 41%.

Питома вага платежів від фізичних осіб (2,04 млрд. грн.) також збільшилась з 20,27% до 26,65% і була представлена переважно добровільним автостраховуванням, а також страхуванням від нещасних випадків та майновим страхуванням вогневих ризиків. Виплати страхового відшкодування за обсягом у I півріччі поточного року збільшилися до 1,6 млрд. грн., або на 96%.

За даними Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України (Держфінпослуг), станом на 1 липня поточного року резерви страховиків склали 6 257,0 млн. грн. (зростання на 32%), розмір статутних капіталів – 9 352,0 млн. грн. (на 24%), активи – 26 274,0 млн. грн. (на 25%).

Активне зростання страховий ринок України продемонстрував у майновому й особистому страхуванні, зазвичай, завдяки взаємодії страхових компаній з банками і росту участі середнього класу фізичних осіб у страхуванні свого майна і транспорту.

Приріст класичного страхового ринку, за оцінками експертів, склав у I півріччі 2007 року близько 20% валових зборів страхових платежів і зростав переважно за рахунок залучення страховиками нових клієнтів.

У 2007 році прогнозується збереження стійкого попиту на автоКАСКО. У 2006 році ринок нового автотранспорту в Україні зріс майже на 40%, українці витратили на придбання авто до \$6 млрд., із усіх проданих автомобілів 40-50% були реалізовані під різноманітні кредитні програми. Темпи росту автоКАСКО прогноуються до кінця 2007 році на рівні 35-40%.

Істотним фактором, що впливає на цінову політику всіх операторів, залишається демпінг з боку нових гравців. За прогнозами, до кінця 2007 року тенденція зниження тарифів збережеться, але меншими темпами, оскільки ринок уже почав вживати антидемпінгових заходів.

Нині на ринку КАСКО спостерігаються виражені демпінгові тенденції, однак очікується підвищення тарифів по КАСКО у зв'язку з ростом збитковості цього виду страхування, а також очікуваним підвищенням вартості послуг СТО. Подорожчання очікується в межах 0,5-1 процентних пунктів за марками і моделями, за якими була зафіксована висока збитковість.

До кінця 2007 році у зв'язку з великою конкуренцією в сфері автострахування основні зусилля страховиків зосередяться на удосконаленні сервісу й розширенні переліку супровідних послуг, спрощенні процедури врегулювання збитків.

Ключові аспекти регуляторної політики

Держфінпослуг підготувала проект розпорядження, відповідно до якого рейтинг фінансової надійності страховика-нерезидента, що має право здійснювати страхову діяльність в Україні, на день укладення відповідного договору повинен складати за рейтинговою шкалою міжнародних рейтингових агентств: А.М. Best – не менше «У+»; Moody's Investors Service – не менше «Вaa», Standard & Poors – не менше «BBB»; Fitch Ratings – не менше «BBB».

У проекті Податкового кодексу Уряд пропонує перевести страховий ринок на змішану систему оподаткування, за якої страхові компанії будуть змушені паралельно з діючою системою вести облік і за загальною системою оподаткування. Прийняття Податкового кодексу планується не раніше 2008 року.

Уряд пропонує парламентові ввести обов'язкове страхування ризиків невиклати лотерейних виграшів і призів (Законопроект № 3491).

Україна перейде до системи обов'язкового медичного страхування протягом 3-4 років. У поточному році планується прийняття в першому читанні законопроект про обов'язкове медичне страхування.

Комітет Верховної Ради з питань охорони здоров'я рекомендує парламентові взяти за основу законопроект № 2192 «Про фінансування охорони здоров'я і медичне страхування». Законопроект припускає визначити бюджетні і страхові джерела фінансування медичної допомоги, забезпечити державну підтримку розвитку добровільного медичного страхування.

Держфінпослуг зобов'язала ризикових страховиків розміщати резерви тільки в банках і в цінні папери, що мають рейтинг інвестиційного рівня за Національною рейтинговою шкалою (розпорядження № 7355 від 22.05.2007 р.).

Розпорядженням Держфінпослуг № 7114 від 05.04.2007 р. дозволено МТСБУ оформляти договори страхування автоцивільної відповідальності в пунктах пропуску через державний кордон за допомогою механізму організації страхування через єдиного представника — агента, що буде діяти у кожному пункті пропуску й укладати договори з даного виду страхування від імені і за дорученням усіх бажаючих страховиків.

За повідомленням Департаменту ДАІ МВС України, контроль наявності у водіїв договорів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності буде запроваджено з 1 січня 2008 року.

Дії іноземних операторів на українському страховому ринку

Російське страхове товариство «Ингосстрах» викупило 9,942% акцій своєї пов'язаної компанії «ІНГО Україна» в Асоціації міжнародних автомобільних перевізників України (АСМАП); таким чином, 99,99% акцій «ІНГО-Україна» належать ОСАО «Ингосстрах» та його дочірній компанії «Інвест Поліс».

Альфа-банк (Україна) (97,796% акцій належить АВН Ukraine Limited, що входить у «Альфа-Груп», Росія) викупив 100% страхової компанії «Веста» (Київ).

Російський співвласник страхового концерну «РОСНО» – корпорація «Система» – продала свою частку (49% акцій) іншому акціонеру – німецькому страховикові Allianz. Сума угоди склала \$750 млн. Отже, одноособовим власником РОСНО став Allianz (97% акцій), решту 3% залишила за собою корпорація «Система».

Французька страхова компанія АХА – найбільша у світі по обсягу зібраних премій – придбала 50% СК «Український страховий альянс», яка наразі належить Укрсиббанку, 51% акцій якого володіє французький банк BNP Paribas. АХА є акціонером BNP Paribas – компанії належить близько 5–7% акцій банку.

2. Якісні показники діяльності

2.1. Юридичні аспекти діяльності

За інформацією, наданою ВАТ «СК «Універсальна», протягом I півріччя 2007 року до компанії було застосовано штрафні санкції податкових органів у розмірі 18,7 тис. грн., переважно за порушення вимог оподаткування прибутку. Також, у вересні за результатами перевірки державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України з компанії стягнуто 1 700 грн. штрафних санкцій за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом (несвоєчасне повідомлення про фінансову операцію). Обсяг вказаних санкцій є незначним порівняно з показниками економічної діяльності компанії.

Також компанія станом на 1 жовтня поточного року виступає відповідачем (або співвідповідачем) у 40 судових справах, очікуваний розмір витрат за якими (сплата відповідно до вироків та судові витрати) оцінюється у понад 1,8 млн. грн. (1,5% від зароблених страхових платежів).

2.2. Розвиток регіональної структури

Станом на 01.10.2007 р. регіональна мережа страховика була представлена 28 обласними та 10 районними філіями на території України, а також 26 відділеннями, 2 представництвами та 17 регіональними представниками (Таблиця 2.1). Крім того, компанія має відокремлений підрозділ в Угорщині.

Протягом III кварталу нових відокремлених підрозділів компанією майже не відкривалось, лише відкрито відділення у Криму та скорочено кількість регіональних представників у Херсонській області від 7 до 6 осіб.

Компанія продовжує реструктуризацію регіональної мережі та планувала призупинити з 1 листопада поточного року діяльність Севастопольської філії. Також, у стадії ліквідації перебуває декілька збиткових або низькоприбуткових відокремлених підрозділів (Закарпатська, Дрогобицька, Шепетівська, Білоцерківська, Світловодська, Глухівська, Маріупольська філії та Чернігівське представництво). Водночас, ВАТ «СК «Універсальна» відкриває відділення у Кременчуці, Котовську та Одесі.

На відокремлені підрозділи компанії на 1 жовтня 2007 року припадає 71,7% валових страхових платежів, або понад 127 млн. грн., що у 1,6 рази більше, ніж станом на 1 жовтня 2006 року (78,8 млн. грн.), що свідчить про високий рівень розвитку регіональної мережі. Питома вага платежів від регіональної мережі протягом поточного року змінюється незначно і коливається в межах 68-72% (торік – 64,7%). Як і раніше, майже чверть надходжень за регіональними підрозділами припадає на Донецьку область (понад 31,1 млн. грн.), питома вага західних регіонів незначно знижується.

Таблиця 2.1. Регіональна інфраструктура ВАТ «СК «Універсальна» на 1 жовтня 2007 року

Область	Обласні Філії	Районні філії	Відділення	Представництва	Регіональні представники	Питома вага у страхових платежах за відокремленими підрозділами у I кварталі 2007 року, %	Питома вага у страхових платежах за відокремленими підрозділами у I півріччі 2007 року, %	Питома вага у страхових платежах за відокремленими підрозділами за 9 місяців 2007 року, %
ЗАХІД	8	8	14	1	0	36,24	34,03	32,33
Львівська	1 (а також головний офіс)	3	1	-	-	6,25	5,98	5,66
Чернівецька	1	-	-	-	-	1,00	2,07	1,96
Закарпатська	1	-	8	-	-	13,74	12,03	11,28
Івано-Франківська	1	-	2	-	-	3,12	3,08	2,89
Волинська	1	5	-	-	-	6,10	5,45	4,97
Рівненська	1	-	-	-	-	1,92	1,93	2,13
Тернопільська	1	-	2	1	-	2,64	2,08	1,98
Хмельницька	1	-	1	-	-	1,47	1,40	1,46
ПІВНІЧ ТА ЦЕНТР	9	1	8	1	7	21,05	20,11	21,18
Сумська	1	-	3	-	-	0,48	0,44	0,50
Вінницька	1	-	-	-	2	3,26	3,03	2,70
Чернігівська	1	1	-	-	-	2,64	0,95	0,91
Київ і Київська	3	-	3	1	5	11,91	12,96	14,02
Черкаська	1	-	-	-	-	0,78	0,78	0,89
Кіровоградська	1	-	2	-	-	0,49	0,55	0,89
Житомирська	1	-	-	-	-	1,49	1,39	1,27
ПІВДЕНЬ ТА СХІД	10	1	4	0	10	42,71	46,50	46,49
Полтавська	1	-	-	-	-	1,59	1,54	1,63
Миколаївська	1	-	-	-	-	2,55	2,07	1,89
Херсонська	1	-	-	-	6	2,04	2,37	2,86
АРК (Крим)	1	-	1	-	2	2,55	2,58	2,03
м. Севастополь	-	1	-	-	-	0,60	0,64	0,72
Одеська	1	-	1	-	-	2,59	2,74	2,57
Дніпропетровська	1	-	-	-	-	6,73	6,31	6,49
Запорізька	1	-	-	-	-	1,00	1,02	0,93
Донецька	1	-	1	-	-	20,84	24,63	24,59
Луганська	1	-	-	-	-	0,59	0,70	0,66
Харківська	1	-	1	-	2	1,63	1,90	2,13
Всього	27	10	26	2	17	100,00	100,00	100,00

2.3. Структура управління та власності

19 грудня 2006 року загальними зборами акціонерів компанії було прийнято рішення щодо збільшення статутного капіталу до 100 000,0 тис. грн. На наступних зборах 25 травня 2007 року, зокрема, було затверджено результати здійсненого у квітні розміщення акцій сьомого випуску ВАТ «Страхова компанія «Універсальна»,

в ході якого укладено договори купівлі-продажу 40 мільйонів простих іменних акцій номінальною вартістю 1 грн. кожна, на загальну суму 40 мільйонів гривень. Додаткову емісію зареєстровано Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку, розмір статутного фонду компанії на 1 липня 2007 року становив 100 млн. грн. і протягом III кварталу не змінювався.

Частку статутного капіталу компанії було додатково розміщено серед західних портфельних інвесторів, із збільшенням питомої ваги акцій у вільному обігу протягом III кварталу від 35% до майже 40%.

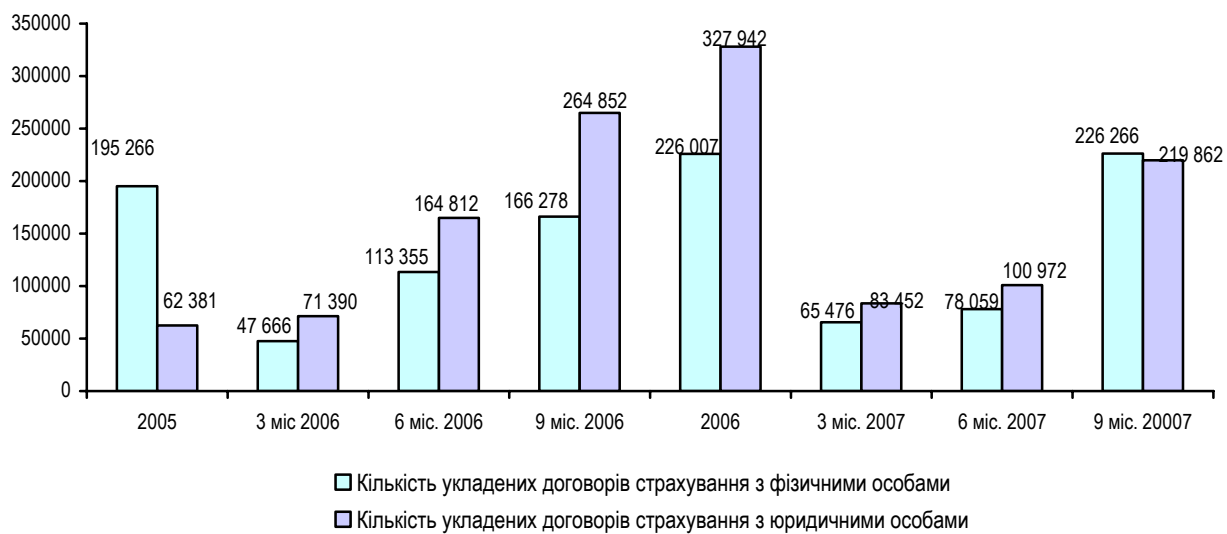
На 01.10.2007 р. основним акціонером залишається ліхтенштейнська компанія Financial & Investment Energy Holding (F.I.E.H.) Establishment (зменшила частку від 62,54% на 1 липня 2007 року до 56,27% станом на 1 жовтня 2007 року). Решту 43,46% акцій компанії (майже всі перебувають у вільному обігу) розподілено, зокрема, серед Renaissance Securities Limited (Кіпр) (11,27%), Genesis Emerging Markets Opportunities Fund (Кайманові острови) (10%), Bank Austria Creditanstalt (Австрія) (3,05%) іншими акціонерами (11,72%).

14 серпня 2007 року у м. Львові відбулися позачергові загальні збори акціонерів компанії, на яких було затверджено зміни в її управлінському складі: Генеральним директором призначено Олександра Павленка, який з 2002 року і до цього часу обіймав посаду голови Ради Товариства компанії. Колишній генеральний директор, Наталія Безбах, увійшла до Ради Товариства компанії, ставши членом Ради. Головою Ради Товариства було призначено Павла Шеремету.

2.4. Клієнтська база

Загальна кількість укладених компанією договорів страхування станом на 1 жовтня минулого року та станом на 1 жовтня поточного року майже не відрізняється (ріст за рік склав лише 3,5%). Проте, якщо з фізичними особами торік укладалося більше договорів, ніж з юридичними, за підсумками 9 місяців поточного року пропорція змінилася на користь корпоративного сегмента, з яким укладається понад 60% всіх договорів. Майже 90% договорів з юридичними особами укладено за добровільним та обов'язковим страхуванням автоцивільної відповідальності. З фізичними особами за добровільними видами понад 90% договорів укладено за особистим страхуванням, за обов'язковими видами майже всі договори з громадянами також укладено за обов'язковим страхуванням автоцивільної відповідальності.

Саме активізацією обов'язкового автострахування пояснюється активне зростання кількості укладених договорів страхування у III кварталі поточного року.

Діаграма 2.1. Динаміка кількості укладених договорів страхування ВАТ «СК «Універсальна», шт.

3. Фінансові показники діяльності

3.1. Страхові платежі

Станом на 1 жовтня 2007 року ВАТ «Страхова компанія «Універсальна» залучило страхових платежів (з урахуванням платежів, належних перестраховикам) на понад 176,7 млн. грн., що у 1,45 рази більше, ніж торік. Таким чином, компанія подовжує тенденцію зростання платежів у 1,4 - 1,5 рази у кожному звітному періоді порівняно з аналогічним періодом минулого року. 72% платежів отримано за добровільними видами, решта – за обов'язковими (за рік пропорція майже не змінилась). Основні складові страхового портфеля компанії залишилися майже ті ж самі, при цьому майже 73% припадає на обов'язкове та добровільне автостраховування (66,5% за підсумками 9 місяців минулого року). Водночас, на 2 в.п., до 5%, знизилась питома вага особистого страхування (медичного та від нещасних випадків). Іншою вагомою складовою портфеля (понад 12%) є майнове страхування, при цьому майже виключно корпоративних клієнтів. Питома вага цього виду в портфелі протягом року майже не змінилась.

Особливості формування страхового портфеля пов'язані із загальною тенденцією на страховому ринку України щодо розвитку автостраховування, особливо добровільного сегмента, на якому компанія акцентує свою діяльність. Крім цього, за допомогою страхування майна корпоративних клієнтів, серед яких ВАТ «Концерн «Галнафтогаз», ВАТ «Миронівський хлібопродукт», ДП «Нафком-Агро» – компанія забезпечує значну частину «незнижувального залишку» надходжень страхових платежів, оскільки договори з такими клієнтами поновлюються з більшою вірогідністю, ніж договори з автостраховування з фізичними особами.

Структуру залучених платежів за результатами діяльності протягом аналізованого періоду наведено в Таблиці 3.1.

Таблиця 3.1. Структура залучених валових страхових платежів ВАТ «СК «Універсальна»

Види страхування	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007	9 міс. 2007
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	54 058,7	11 526,5	23 177,6	33 593,1	43 496,5	12 502,4	27 878,1	45 744,3
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	36 337,6	6 646,6	19 187,5	36 400,6	53 527,9	15 677,7	39 369,4	67 207,7
Добровільне страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника)	15 768,6	3 925,9	7 052,9	10 979,5	15 475,3	4 990,3	10 048,2	15 173,6
Страхування іншого майна	13 026,3	4 344,8	8 046,4	15 837,8	24 280,6	5 751,7	13 744,3	21 624,3
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я, медичних витрат, інші)	5 239,8	1 584,3	4 451,6	7 087,8	9 231,0	2 204,6	4 455,3	6 670,5
Страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)	9 496,5	2 388,8	4 550,2	6 741,1	9 219,9	3 111,4	6 579,0	8 918,3
Страхування фінансових ризиків	2 009,6	281,2	980,9	1 625,0	2 504,5	1 361,8	2 119,2	2 561,3
Інші види	9 259,4	3 289,0	7 698,9	9 579,0	12 068,5	3 862,8	5 234,2	8 819,3
Всього платежів	145 196,5	33 987,1	75 146,0	121 843,9	169 804,2	49 462,7	109 427,7	176 719,3

Загальний обсяг залучених платежів від фізичних осіб за 9 місяців 2007 року склав 84,2 млн. грн., а їх питома вага у структурі сукупних страхових платежів знизилась за рік на 18,2 в.п., до 47,7% (52,7% станом на 1 липня 2007 року), що, насамперед, пов'язано із більшим зосередженням компанії на страхуванні корпоративних клієнтів за найбільш популярними видами (автоКАСКО та майнове страхування).

Діаграма 3.1. Динаміка страхових платежів ВАТ «СК «Універсальна» від фізичних та юридичних осіб, тис. грн.

Обсяг страхових внесків за 10 найбільшими страхувальниками за підсумками 9 місяців 2007 року складає 2 125,4 тис. грн., з яких 472,8 тис. грн., або 22,2% припадають на найбільший страховий платіж. У сумарному обсязі зібраних компанією страхових платежів внески від 10 найбільших страхувальників складають 1,2% (1,55% за підсумками I півріччя поточного року), що, як і раніше,

свідчить про фактичну відсутність концентрації та низьку залежність діяльності ВАТ «СК «Універсальна» від найбільших страховальників.

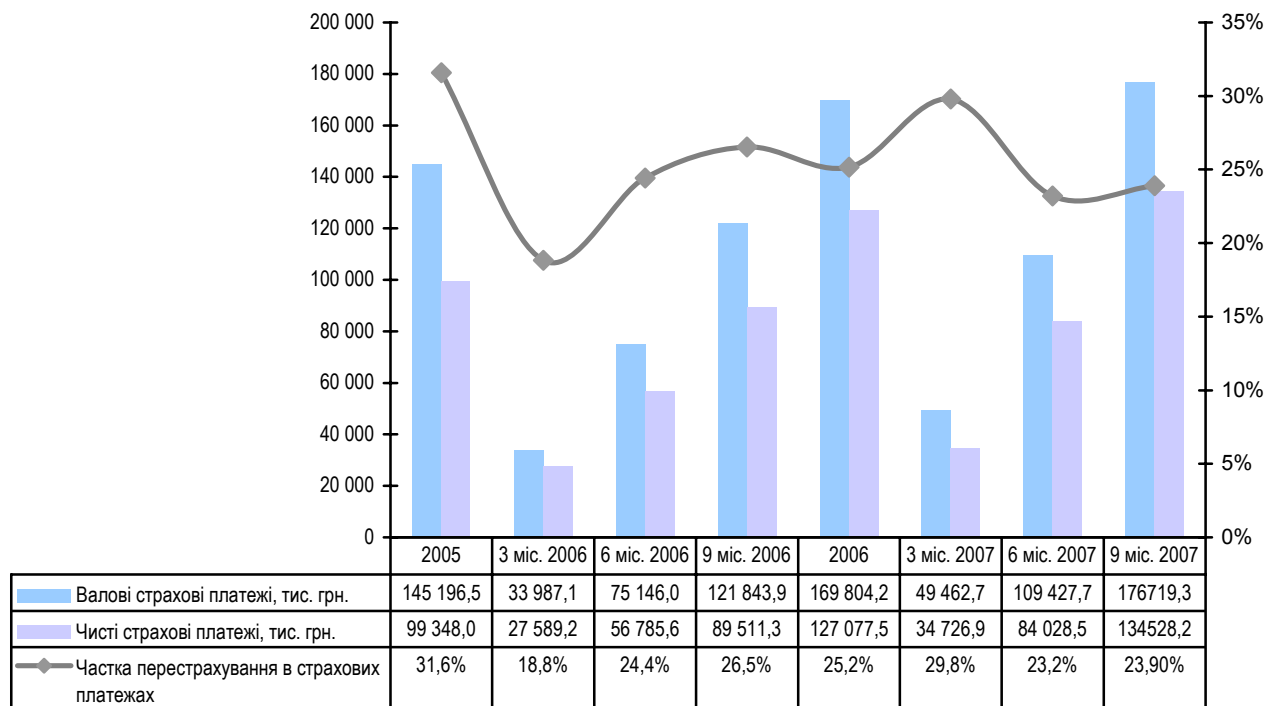
Як і раніше, компанія забезпечує надходження майже третини валових платежів (28% за підсумками 9 місяців поточного року) за допомогою банківських установ. Страховик співпрацює з понад 80 банками, зареєстрованими в Україні.

3.2. Перестраховання

За підсумками січня-вересня 2007 року частка перестраховиків у платежах ВАТ «СК «Універсальна» (23,9%) залишилася майже без змін порівняно з I півріччям поточного року та незначно знизилася з огляду на минулорічні показники. Загалом, показник залишається на задовільному рівні, який демонструє відносну незалежність діяльності компанії від перестраховання. Станом на 01.10.2007 р. загальний обсяг платежів, переданих перестраховикам, склав майже 42,2 млн. грн. (32,3 млн. грн. станом на 01.10.2006 р.), при цьому компанія залучила лише 3,1 млн. грн. за ризики, прийняті у перестраховання (майже всі – за автострахованням), пояснюючи це спрямованістю діяльності більше на надання страхових послуг, ніж послуг перестраховика.

За добровільними видами перестраховикам за 9 місяців поточного року сплачено понад 84% усіх платежів за ризиками, переданими у перестраховання. Частки перестраховання у залучених платежах за видами страхування за квартал майже не змінилися і коливаються від 9,4% за автоКАСКО до 85,6% за страхуванням вантажів і 59,3% (зниження за квартал на понад 12 в.п.) – за страхуванням майна.

В структурі вихідного перестраховання премії, сплачені на користь нерезидентів (14,3 млн. грн.), складають 33,9%, решта сплачена українським перестраховикам, при цьому на одного з них припадає понад 40% платежів, або понад 11 млн. грн. Лише 7,8% платежів нерезидентам здійснено на користь перестраховиків, що мають інвестиційний рівень рейтингу фінансової надійності (стійкості), тобто компанії у майбутньому слід зосередитись на співпраці у галузі перестраховання саме з такими партнерами.

Діаграма 3.2. Динаміка частки страхових платежів ВАТ «СК «Універсальна», сплачених перестраховикам, тис. грн.

3.3. Страхові виплати та рівень виплат

За результатами діяльності ВАТ «СК «Універсальна» станом на 1 жовтня 2007 року виплати страхового відшкодування становили майже 55,6 млн. грн., що у 1,55 рази більше, ніж станом на 1 жовтня минулого року. Таким чином, темп зростання виплат на 10 в.п. випереджує темп зростання валових платежів.

Якщо порівнювати темпи зростання чистих платежів та виплат (без урахування платежів на користь перестраховиків та виплат, компенсованих перестраховиками), то випередження виплат над платежами складе вже 44,3 в.п. (чисті виплати збільшилися майже у 2 рази, а чисті платежі – лише у 1,5 рази. Це свідчить про те, що операції перестраховання, що проводить компанія, є ефективними для неї, тобто зростання платежів та виплат здійснюється більш синхронно.

Рівень валових виплат порівняно з 1 жовтня 2006 року збільшився на 2 в.п., до 31,5%, порівняно з 1 липня поточного року – на 0,2 в.п., в цілому залишаючись на прийнятному та стабільному рівні.

За січень-жовтень поточного року, як і раніше, найбільший обсяг відшкодувань (майже 34 млн. грн, понад 60% всіх виплат) компанія сплатила за страхуванням наземного транспорту і близько третини – за добровільним та обов'язковим страхуванням цивільної відповідальності власників транспортних засобів (15,1 млн. грн.). Таким чином, лівову частку страхових виплат

ВАТ «СК «Універсальна», як і за підсумками 2006 року та I півріччя 2007 року, займає автостраховання (88,3%).

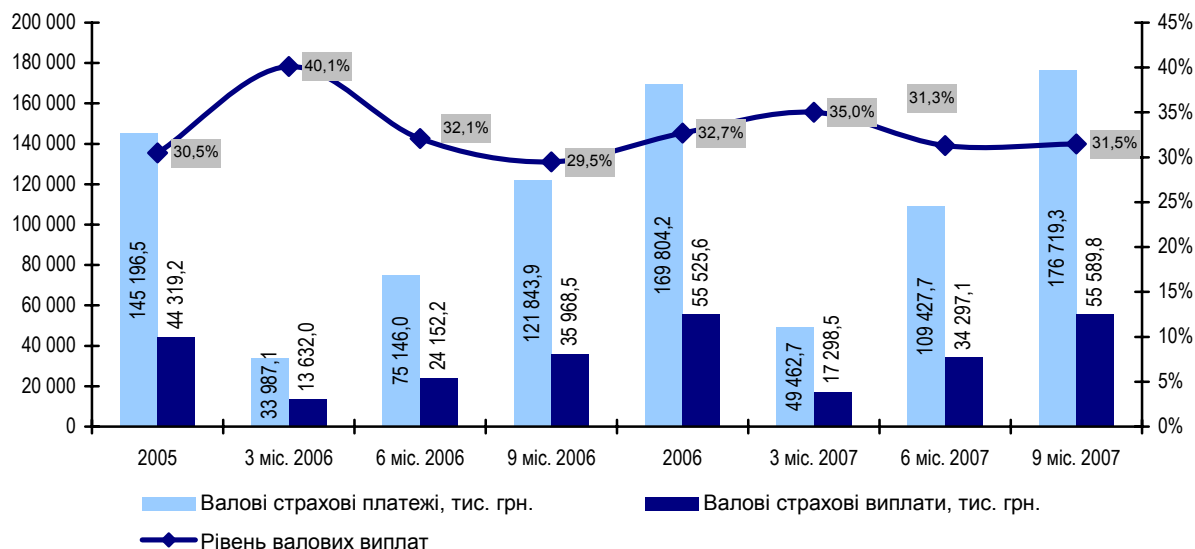
Таблиця 3.2. Структура валових виплат за видами страхування ВАТ «Страхова компанія «Універсальна», тис. грн.

Види страхування	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007	9 міс. 2007
Медичне страхування (безперервне страхування здоров'я)	2 273,70	602,60	1 184,40	1 736,10	2 327,8	681,9	2 639,6	3 684,4
Страхування наземного транспорту (крім залізничного)	25 179,00	6 070,00	11 914,50	18 808,90	28 326,6	9 417,2	19 331,1	33 956,8
Страхування майна	177,80	211,60	1 032,80	1 483,00	1 607,1	282,1	555,8	668,3
Обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	15 505,90	6 096,50	8 975,00	12 142,40	20 061,6	5 583,3	10 302,1	14 518,3
Інші	1 182,80	651,30	1 045,50	1 798,10	3 202,5	1 334,0	1 468,5	2 762,0
Всього виплат	44 319,20	13 632,00	24 152,20	35 968,50	55 525,6	17 298,5	34 297,1	55 589,8

У розрізі облігаторності основні 73,7% виплат припадають на добровільне страхування, незначно збільшившись за квартал, а порівняно із жовтнем минулого року – на 7,5 в.п. Частка виплат фізичним особам у загальному обсязі виплат становить 76,8% (67,4% за підсумками I півріччя поточного року) і значно перевищує питому вагу платежів, залучених від громадян (47,7%).

Частка 10 найбільших страхових виплат компанії становить менше, ніж 7,1% загального обсягу страхових виплат (5,33% за підсумками I півріччя поточного року), що свідчить про низьку концентрацію за ключовими клієнтами не тільки за залученими страховими платежами, але й за здійсненими виплатами страхового відшкодування.

Рівень збитковості за підсумками 9 місяців 2007 року, як і раніше, був в цілому прийнятний: за страхуванням наземного транспорту – 50,5% (49,1% на 1 липня), медичним страхуванням – 55,2% (59,2%), страхуванням цивільної відповідальності власників транспортних засобів – 31,7% (37,7%).

Діаграма 3.3. Динаміка валових страхових платежів та виплат БАТ «СК «Універсальна», тис. грн.

Динаміка валових страхових платежів і виплат та динаміка чистих страхових платежів і виплат компанії мають майже однакові тренди, що свідчить про певну збалансованість не тільки страхового портфеля, але й портфеля перестраховування.

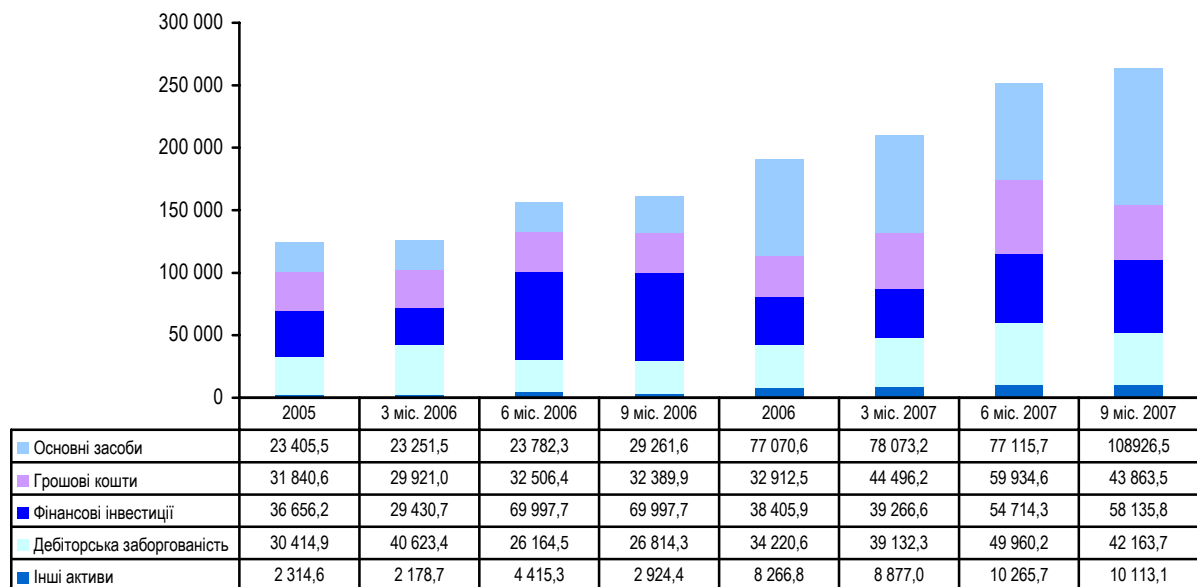
Діаграма 3.4. Динаміка чистих страхових платежів та виплат БАТ «СК «Універсальна», тис. грн.

3.4. АКТИВИ

Станом на 01.10.2007 р. обсяг активів компанії склав 263,2 млн. грн., збільшившись за квартал на 4,4%, а за рік – на майже 63,1%.

Основним чинником зростання активів стало збільшення вартості основних засобів на понад 31,8 млн. грн., або на 41,3%, внаслідок придбання приміщення для власних потреб у Києві по бульвару Лесі Українки, 9 площею 1044 кв. м первісною вартістю понад 32 млн. грн., приміщення в Олександрії площею 49,8 кв. м первісною вартістю 373, 6 тис. грн. та квартири у Скадовську площею 28,4 кв. м первісною вартістю 206,7 тис. грн. Крім того, у III кварталі зросли обсяги короткострокових інвестицій на понад 4,8 млн. грн., або на 11,8%, а також дебіторської заборгованості за виданими авансами на 1,9 млн. грн., або на 42,9%. Водночас, відбулось зниження довгострокових інвестицій на 1,39 млн. грн., або на 10%, дебіторської заборгованості за послуги майже на 10,3 млн. грн. (понад на 1/3), а також грошових коштів на понад 16 млн. грн., або на 26,8%.

Як і раніше, обсяг дебіторської заборгованості компанії (на короткострокову припадає 98,1% всієї заборгованості) має значну питому вагу в загальних активах (16%), що пов'язано із активним розвитком її страхових послуг у регіонах України за допомогою різноманітних каналів продажу, зокрема, через банки та за допомогою мережі агентів, брокерів та представників.

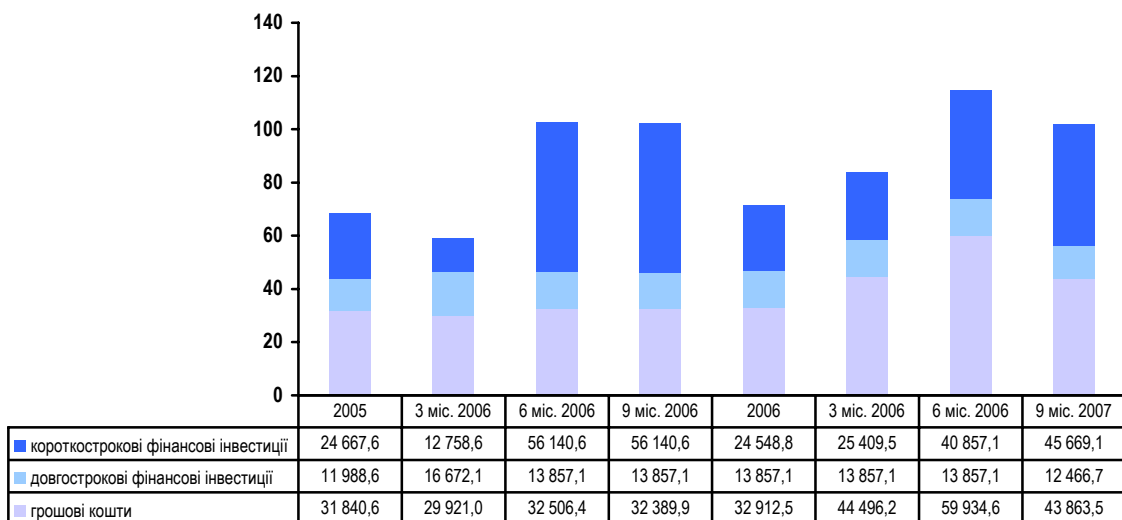

Діаграма 3.5. Динаміка та структура активів ВАР «СК «Універсальна», тис. грн.

Наявність іншої короткострокової дебіторської заборгованості (34,2% всієї дебіторської заборгованості) характерна для всіх страхових компаній, що надають класичні види страхових послуг, особливо з розвинутою регіональною мережею; це пов'язано з розтермінуванням страхових платежів, зокрема, у сфері перестраховування.

3.5. Інвестиційний портфель

Інвестиційний портфель ВАТ «СК «Універсальна» у III кварталі 2007 року зменшився на понад 12,6 млн. грн., або на 11%, до 101,99 млн. грн., переважно за рахунок зменшення на понад 16 млн. грн. коштів на депозитах (на понад 2 млн. грн. – залишків на поточних рахунках та на понад 14 млн. грн. – залишків на депозитах), що не могло повністю бути компенсовано збільшенням короткострокових вкладень на 4,8 млн. грн. Загалом, протягом липня-вересня поточного року питома вага інвестиційного портфеля в активах дедалі знизилась з 45,5% до 38,8%, а також залишається нижчою, ніж станом на 1 жовтня 2006 року (63,4%), що пов'язано із активним нарощуванням компанією придбаних основних засобів.

Діаграма 3.6. Динаміка і структура інвестиційного портфеля ВАТ «СК «Універсальна», тис. грн.

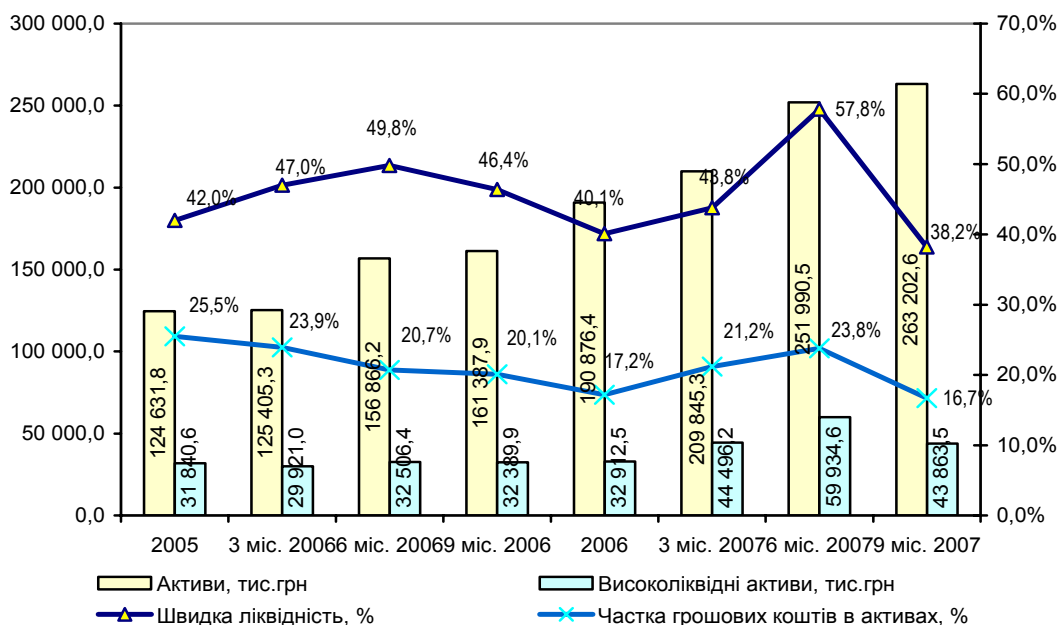
Довгострокові фінансові інвестиції, як і раніше, за представлені акціями компанії із страхування життя «Універсальна» (12 466,7 тис. грн., на 1 390,7 тис. грн. менше, ніж у попередньому кварталі). Обсяг та структура поточних фінансових інвестицій у III кварталі 2007 року зазнали змін, зокрема, було придбано облігації на понад 10,2 млн. грн., зокрема, двох нових емітентів (ТОВ «Лізингова компанія «Універсальна» на 6,75 млн. грн. та ТОВ СП «Нива» на 0,7 млн. грн.), в результаті чого питома вага облігацій в обсязі короткострокових інвестицій зросла від 6,2% до 28%.

Короткострокові вкладення в акції зменшились за квартал на 5,43 млн. грн. і на 01.10.2007 р. склали 32,9 млн. грн. Компанія збільшила інвестиції в акції 10 емітентів (зокрема, у ВАТ «Мостбуд» на 1,22 млн. грн., ВАТ «Ясинуватський коксохімічний завод» на 0,6 млн. грн.), зменшила – в акції 7 емітентів

(ВАТ «Концерн «Хлібпром» на 2,26 млн. грн., ВАТ «Закритий недиверсифікований корпоративний інвестиційний фонд «УкрСіб Стабільний дохід» на 1,14 млн. грн., ВАТ «Нижнядніпровський трубопрокатний завод» на 1,51 млн. грн., тощо) та взагалі позбулася акцій 5 емітентів (ВАТ «КБ «Надра» на 1,23 млн. грн, ВАТ «Шахта «Комсомолец Донбасу» на 1 745,9 тис. грн., АКБ «Укрсоцбанк» на 1,1 млн. грн., ВАТ АБ «Укргазбанк» на 0,91 млн. грн., ВАТ «Західенерго» на 1,09 млн. грн.).

3.6. Ліквідність

Показник швидкої ліквідності компанії протягом III кварталу минулого року знизився майже на 20 в.п., а питома вага грошових коштів в активах – на 7,1 в.п., переважно з причини зниження залишків на депозитних та поточних рахунках на понад 16 млн. грн. Вказане зниження викликане затратами на придбання приміщення у Києві первісною вартістю понад 32 млн. грн. 9,4% грошових коштів розміщено на поточних рахунках, решта (понад 39,2 млн. грн.) – на депозитах у 31 банку. Частка депозитів, якими представлено технічні резерви та резерви із страхування життя ВАТ «СК «Універсальна», у загальному обсязі його депозитів становить за підсумками 9 місяців поточного року 48,5% (40,6% за підсумками I півріччя), тобто, існує необхідність подальшого покращення цього показника. Поточні активи компанії, як і за підсумками 9 місяців 2006 року, у понад 6 разів перевищують її поточні зобов'язання, цей показник протягом останнього року знаходиться на високому рівні.

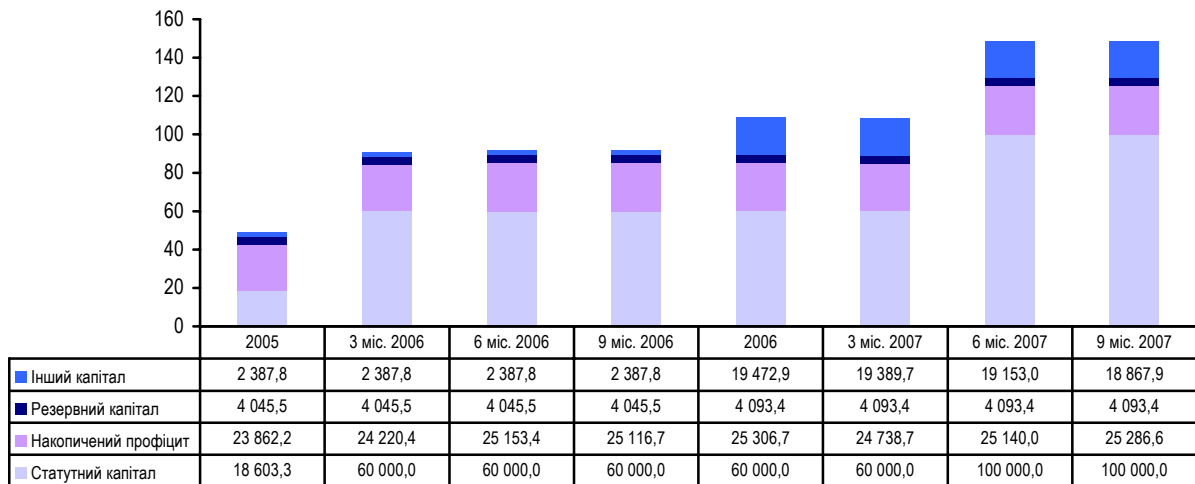

Діаграма 3.7. Динаміка основних показників ліквідності ВАТ «СК «Універсальна»

13,3% депозитів ВАТ «СК «Універсальна» розміщено у ЗАТ «ОТП Банк», 12,4% – у ВАТ «Укрексімбанк», ще 11% – в АБ «Брокбізнесбанк». Таким чином, диверсифікованість розміщення коштів страховика є високою: в установах трьох банків розміщено менше 40% всіх депозитів компанії.

3.7. Власний капітал

Станом на 1 липня 2007 року власний капітал ВАТ «СК «Універсальна» становив 148,25 млн. грн., залишившись протягом III кварталу майже незмінним. Незначне коливання (зниження на 138,1 тис. грн.) мало місце внаслідок зменшення додаткового капіталу на 285,1 тис. грн. та збільшення накопленого прибутку на 146,6 тис. грн. Коливання пов'язані із заходами компанії щодо придбання основних засобів.

Діаграма 3.8. Структура власного капіталу ВАТ «СК «Універсальна», тис. грн.

3.8. Страхові резерви

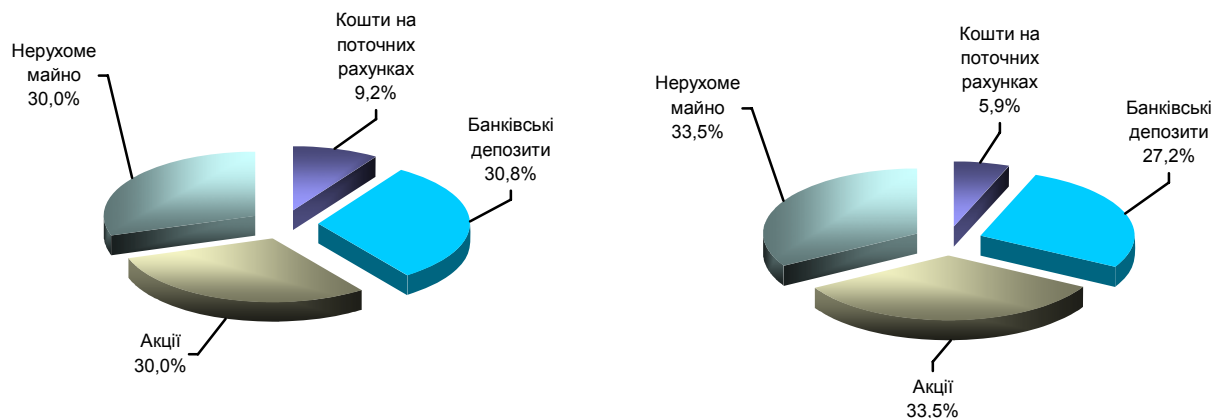
За інформацією, наданою компанією, резерви незароблених премій та частки перестраховиків у резервах незароблених премій з відповідних видів страхування розраховувались методом «1/365» («pro rata temporis»). Величина резерву незароблених премій визначається як сумарна величина незароблених премій за кожним договором.

Станом на 30 вересня 2007 року компанією сформовані резерв заявлених, але не виплачених збитків, резерв збитків, які виникли, але не заявлені, резерв коливань збитковості за обов'язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності

власників наземного транспорту (за звичайними та додатковими договорами) та за добровільним страхуванням наземного транспорту.

Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків визначалась за кожною нерегульованою претензією, а відповідно до умов укладених договорів перестраховання визначалась величина частки перестраховиків.

Як і раніше, технічні резерви ВАТ «СК «Універсальна» представлено коштами на депозитних та поточних рахунках у банках, нерухожим майном та акціями, диверсифікація категорій активів є доброю.

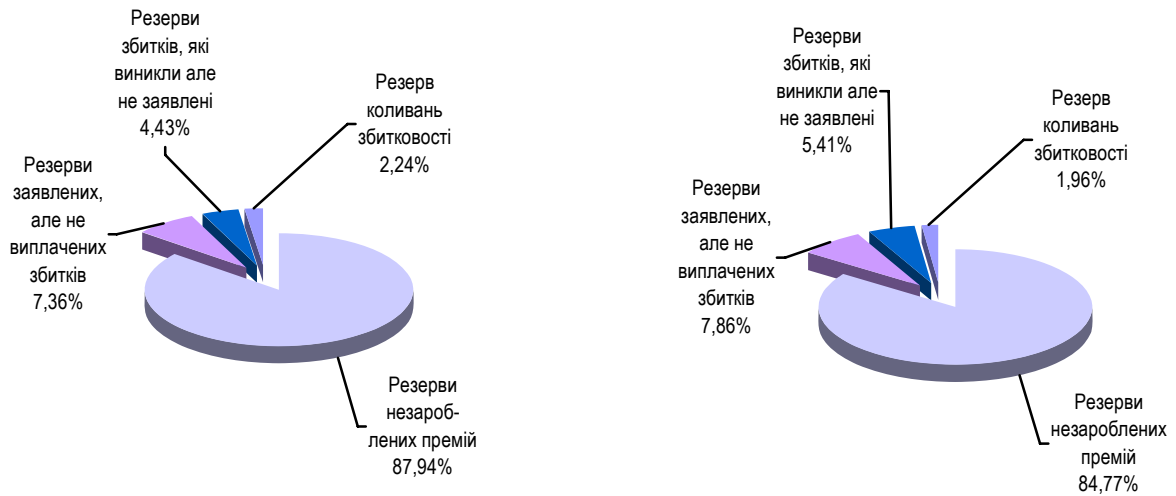

Діаграма 3.9. Категорії активів ВАТ «СК «Універсальна», представлених у страхових резервах станом на 01.07.2007 р. (ліва діаграма) та на 01.10.2007 р. (права діаграма)

Загальний обсяг сформованих резервів ВАТ «СК «Універсальна» на 01.10.2007 р. склав 78,1 млн. грн., що на 34,9% більше, ніж на 01.10.2006 р. та на 11,1% більше, ніж станом на 1 липня поточного року. Таким чином, страхові резерви у річному періоді зростали темпами, меншими за темпи зростання валових страхових платежів.

Обсяг страхових резервів становить приблизно половину величини власного капіталу (52%), що є нормальним співвідношенням та свідчить про достатню забезпеченість резервів.

Структура резервів протягом III кварталу майже не змінилась (Діаграма 3.10).

Діаграма 3.10. Структура страхових резервів ВАТ «СК «Універсальна» станом на 01.07.2007 р. (ліва діаграма) та 01.10.2007 р. (права діаграма)

Питома вага перестраховування у страхових резервах за підсумками 9 місяців поточного року становить 22,8%, що свідчить про незначну залежність діяльності компанії від перестраховиків. Загалом, частка перестраховиків у резервах останні роки залишалась стабільною та поступово знижувалась (за рік на 4,5 в.п.).

3.9. Доходи

Основні складові доходів компанії збільшувались нерівномірно. Так, збільшення зароблених страхових платежів склало за рік менше ніж 50%, проте інші складові доходів від страхування зменшились на 41,7% (здебільшого, це пов'язано з тим, що з технічних резервів, крім резерву незароблених премій, повернулось на 9,7 млн. грн. менше, ніж торік). Протягом року у 1,87 рази зросли інші доходи, не пов'язані із страхуванням. Доходи від фінансової діяльності збільшились майже у 1,7 рази, здебільшого, як результат прибуткового розміщення коштів резервів у фінансових установах. Питома вага зароблених страхових платежів у структурі доходів компанії залишається на достатньому рівні (близько 54%).

Таблиця 3.3. Складові доходів ВАТ «СК «Універсальна», тис. грн.

Категорії доходів	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007	9 міс. 2007
Зароблені платежі	99 003,2	26 073,3	51 225,8	79 352,1	112 714,9	37 250,9	78 322,9	125 551,3
Інші операційні доходи	15 013,4	10 338,5	27 107,2	35 890,8	43 280,5	4 026,6	11 789,2	20 919,6
Доходи від фінансової діяльності	1 831,4	683,2	1 365,8	2 036,4	2 933,0	739,0	1 900,6	3 482,6
Доходи від неосновної діяльності	46 702,2	29 289,0	43 077,2	43 232,0	83 602,8	35 058,5	57 535,2	80 957,1
Надзвичайні доходи	101,7	2,5	55,7	60,6	84,4	1,6	7,7	35,5
Всього доходи	162 651,9	66 386,5	122 831,7	160 571,9	242 615,6	77 076,6	149 555,6	230 946,1

3.10. Витрати

Валові витрати компанії протягом останнього року зростали майже у 2 рази повільніше за страхові платежі. Проте, майже у 2,2 рази, від 13,4 до понад 29 млн. грн. зріс обсяг витрат на винагороди страховим агентам, при цьому питома вага таких витрат у операційних витратах становить 42,7% (19% за підсумками 9 місяців 2006 року). У 1,5 рази збільшились інші операційні витрати, до понад 2,37 млн. грн., а обсяг фінансових витрат (4,28 млн. грн.) перевищує минулорічний показник у 3,55 рази, внаслідок сплати відсотків за емітованими облігаціями.

Інші доходи та інші витрати пов'язані з особливостями обліку операцій з цінними паперами, додатний фінансовий результат від яких став головним чинником отримання загального прибутку від звичайної діяльності.

Загалом, комбінований показник збитковості (сума показника рівня валових виплат та рівня операційних витрат у зароблених платежах) за підсумками 9 місяців поточного року порівняно з 9 місяцями минулого року зменшився на 33,3 в.п. і становив 85,7%, тобто є на невисокому рівні, що свідчить про стриманість у збільшенні адміністративних витрат та витрат на ведення страхової справи, що у подальшому може вплинути на покращення результатів від основної діяльності.

Поточна платоспроможність ВАТ «СК «Універсальна», а саме співвідношення зароблених страхових платежів із сумою чистих страхових виплат та всіх витрат на страхування (без відрахувань у резерви та перестраховування) – за підсумками 9 місяців поточного року збільшилась і становить 104,7%, вперше за декілька років діяльності перевищивши 100%, що свідчить про зміцнення здатності компанії приймати на себе страхові ризики.

Таблиця 3.4. Складові витрат ВАТ «СК «Універсальна», тис. грн.

Категорії витрат	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007	9 міс. 2007
Страхові виплати	44 319,2	13 632,0	24 152,2	35 968,5	55 525,6	17 298,5	34 297,1	55 589,8
Відрахування у резерви (окрім резерву незароблених премій)	11 013,2	8 042,4	16 000,7	20 449,7	21 031,6	6 601,4	14 616,6	23 558,2
Аквізійні та ліквідаційні витрати	17 660,5	3 709,2	8 806,7	16 490,0	24 803,7	8 062,5	17 862,2	198,2
Інші адміністративні витрати	9 042,4	2 253,3	5 815,8	8 587,5	11 364,8	2 630,1	5 617,6	9 362,6
Інші витрати, що відносяться на собівартість страхування	20 753,1	6 273,8	14 410,5	21 207,9	28 249,6	8 265,5	18 654,4	29 766,8
Інші витрати на збут послуг	4 135,7	653,1	939,9	2 272,3	3 206,1	1 148,3	2 112,9	2 833,9
Інші операційні витрати	616,8	311,9	1 494,8	1 574,6	1 800,0	1 626,3	2 047,4	2 370,6
Витрати на фінансову діяльність	485,3	208,6	635,1	1 205,6	1 884,9	1 536,3	2 902,0	4 281,1
Інші витрати	49 150,6	29 682,0	47 251,9	47 986,9	87 831,6	27 857,8	46 781,2	66 362,9
Надзвичайні витрати	0,0	20,4	20,4	20,4	20,4	3,9	5,7	18,6
Всього витрати	157 176,8	64 786,7	119 528,0	155 763,4	235 718,3	75 030,6	144 897,1	194 342,7

3.11. Фінансові результати

Отримання від'ємного фінансового результату від основної діяльності на понад 7,5 млн. грн. (оскільки з технічних резервів, крім резерву незароблених премій, повернулось на 9,7 млн. грн. менше, ніж торік) та від'ємного результату від фінансових операцій на майже 0,8 млн. грн. – було компенсовано прибутком від нестрахової діяльності на понад 14,5 млн. грн. У підсумку компанія отримала чистий прибуток на понад 833,7 тис. грн. за результатами сплати прибуткового податку у розмірі 5,42 млн. грн.

Таблиця 3.5. Фінансові результати ВАТ «СК «Універсальна», тис. грн.

Категорії фінансових результатів	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007	9 міс. 2007
Сальдо зароблених платежів та страхових виплат	54 684,0	12 441,3	27 073,6	43 383,6	57 189,3	19 952,4	44 025,8	69 961,5
Результат операційної (основної) діяльності	6 273,1	1 536,1	6 577,1	8 499,7	9 769,8	-4 397,4	-5 305,7	-7 547,1
Результат фінансової діяльності	1 346,1	474,6	730,7	830,8	1 048,1	-797,3	-1 001,4	-798,5
Результат іншої звичайної діяльності	-2 448,4	-393,0	-4 174,7	-4 754,9	-4 228,8	7 200,7	10 754,0	14 594,2
Результат звичайної діяльності до оподаткування	5 170,8	1 617,7	3 133,1	4 575,6	6 589,1	2 006,0	4 446,9	6 248,6
Чистий прибуток (збиток) після оподаткування	577,2	363,7	550,3	620,4	958,3	285,8	687,1	833,7

4. Система бюджетування, стратегія та плани розвитку

Механізм бюджетування компанії включає в себе планування доходів та витрат, пов'язаних із страховою, інвестиційною та фінансовою діяльностями.

Процедури планування, у свою чергу, включають в себе стратегічне планування, фінансово-економічний аналіз, управлінський облік та систему мотивації.

Зокрема, стратегічне планування передбачає розробку прогнозів ключових показників діяльності, на підставі яких моделюються сценарії фінансово-господарської діяльності та враховуються ймовірні ризики, після чого визначаються найбільш рентабельні види страхових послуг, а також потенційно найбільш прибуткові структурні підрозділи.

За результатами вказаної роботи виводяться планові показники росту у річній перспективі, формуються нормативи планових витрат, обов'язкові для виконання, та визначається оптимальна структура страхового портфеля структурних підрозділів компанії.

Бюджети підрозділів готуються відповідно до доведених нормативів та показників на відповідний бюджетний період. Принцип формування бюджету – постатейний, з помісячною розбивкою статей доходів та витрат.

Постійний ретельний контроль та аналіз виконання бюджетів структурних підрозділів дозволяє об'єктивно оцінити їх діяльність, що є базою системи мотивації менеджерів та працівників компанії.

Стратегічним планом розвитку ВАТ «СК «Універсальна» на 2007 – 2009 рр. визначено такі ключові цільові орієнтири:

- входження до трійки найбільших страховиків за обсягами залучених платежів на ринку класичних видів страхування;
- досягнення питомої ваги у ринку роздрібного страхування до 8%, у ринку корпоративного страхування – до 4% ринкової вартості компанії до 20 млн. євро;
- зменшення максимального строку врегулювання збитків до 21 дня.

Для досягнення вказаних орієнтирів компанія планує:

- активізацію банківського страхування (налагодження стратегічного довгострокового співробітництва з 8-10 банками, не пов'язаними з компанією, з розвинутою філіальною мережею та орієнтованими на роздрібний бізнес; при цьому не нижче ніж 10% кредитного портфеля банку має бути застраховано в компанії; пріоритетні напрями: автострахування, іпотечне та особисте страхування, страхування життя);

- заснування відокремлених спеціалізованих страхових брокерських контор задля надання страхових послуг у певних ключових сегментах (страхування життя, медичне страхування, банківське страхування);
- розвиток людських ресурсів (впровадження до кінця поточного року системи оцінювання персоналу на підставі атестаційних показників для персоналу компанії; розробка на підставі атестації програм навчання на базі навчального центру компанії, а також компенсаційних пакетів; організація навчання страхових агентів);
- здійснення експансії на страхові ринки двох-трьох країн СНД, переважно у сегменти автомобільного та майнового страхування;
- досягнення збалансованості інвестиційної політики та налагодження політики планування та алокації активів залежно від термінів формування технічних резервів (впровадження у 2007-2009 рр. Стратегічного плану алокації активів; запланована рентабельність інвестиційного портфеля – 16% протягом 2007-2009 рр.);
- покращення якості актуарних розрахунків шляхом запровадження провідних світових методик;
- оптимізація програм перестраховання шляхом співпраці з такими міжнародними перестраховиками, які мають високі рейтинги фінансової надійності (стійкості);
- запровадження системи управління інтегрованими ризиками до 1 липня 2008 року;
- запровадження страхової інформаційної системи в структурі компанії;
- запуск системи збалансованих показників на початку 2008 року.

Таблиця 4.1. Основні заплановані балансові показники ВАТ «СК «Універсальна» у 2007-2008 рр., тис. грн.

Найменування	31.12.2007 р. (прогноз)	31.12.2008 р. (прогноз)
Грошові кошти, включаючи залишки на банківських рахунках	10 605,0	14 140,0
Дебіторська заборгованість	52 015,0	61 105,0
Банківські депозити	82 315,0	93 425,0
Загальний інвестиційний портфель	47 975,0	75 245,0
в т.ч. облігації	27 775,0	43 935,0
Акції	20 200,0	31 310,0
інші інвестиції	-	-
Інвестиційна власність	35 855,0	43 935,0
Матеріальні та нематеріальні активи	26 896	93,930,0
Загалом активи	308 808,5	381 780,0
Зобов'язання перед банками	10 605,0	7 575,0
Інша кредиторська заборгованість	6 060,0	7 070,0
Довгострокові зобов'язання (включаючи облігації)	29 795,0	29 795,0
Валові технічні резерви	85 345,0	128 775,0
Резерв незароблених премій	90 900,0	136 350,0
в т.ч. частка перестраховиків	(27 270)	(40 905,0)
Валові заявлені, але не врегульовані резерви та резерви, які виникли, але не заявлені	19 695,0	30 300,0
в т.ч. частка перестраховиків	5 555,0	9 595,0
Резерви із страхування життя	7 575,0	12 625,0
Інші зобов'язання	10 605,0	13 635,0
Всього зобов'язань	142 410,0	186 850,0
Акціонерний капітал	99 990,0	99 990,0
Нерозподілений прибуток та інші резерви	69 185,0	94 940,0
Всього капітал	169 175,0	194 930,0
Всього зобов'язань та капіталу	311 585,0	381 780,0

Таблиця 4.2. Прогнозований звіт про прибутки та збитки ВАТ «СК «Універсальна» у 2007 - 2008 рр., тис. грн.

Найменування	31.12.2007 р. (прогноз)	31.12.2008 р. (прогноз)
Валові страхові платежі	242 905,0	364 105,0
Платежі за перестрахованням	34 340,0	55 550,0
Платежі за перестрахованням життя	505,0	1 010,0
Чисті страхові платежі	208 060,0	307 040,0
Зміна резервів незароблених премій	20 200,0	31 310,0
Зароблені страхові платежі	187 860,0	275 730,0
Чисті страхові резерви	0,0	6 565,0
Чисті страхові виплати	62 620,0	91 405,0
Валові страхові виплати	67 670,0	99 485,0
Виплати із страхування життя	505,0	1 010,0
Частки страхових виплат, які компенсуються перестраховиками	5 555,0	9 090,0
Валові витрати	120 695,0	165 640,0
Перемінні витрати	66 660,0	97 465,0
Постійні витрати	54 035,0	68 175,0
Чистий дохід від страховими платежами та витратами (андеррайтинговий дохід)	4 545,0	11 615,0
Чистий інвестиційний дохід	13 635,0	16 665,0
Операційний дохід	18 180,0	28 280,0
Інші доходи (витрати)	5 050,0	5 050,0
Фінансовий результат до оподаткування	13 130,0	23 230,0
Податки	3 535,0	4 040,0
Чистий прибуток	10 100,0	19 190,0

5. Інформація про обіг облігацій

Рішення про емісію іменних простих облігацій кількістю 30 000 штук, за номінальною вартістю 1 000 грн., було прийнято Спостережною радою ВАТ «Страхова компанія «Універсальна» протоколом №3/2006 від 18 вересня 2006 року.

Випуск облігацій ВАТ «Страхова компанія «Універсальна» серії А зареєстрований Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку 24 жовтня 2006 року, свідоцтво №652/2/06, видане 30 січня 2007 року.

Основні параметри емісії викладено у таблиці нижче.

Тип боргового зобов'язання:	іменні відсоткові облігації
Обсяг емісії:	30 000 000,00 грн.
Номінальна вартість:	1 000 грн.
Кількість:	30 000 штук
Серія:	А
Форма:	бездокументарна
Термін розміщення:	з 14.11.2006 р. до 16.10.2007 р. (включно)
Термін обігу:	з 14.11.2006 р. до 26.10.2009 р. (включно)
Термін погашення:	27.10.2009 р.
Відсотковий дохід:	встановлений емітентом на рівні 16% річних, та може переглядатися емітентом кожні 2 наступні купонні періоди

У середині січня 2007 року облігації розміщено у повному обсязі.

Метою залучення коштів за рахунок розміщення облігацій є поповнення обігових коштів для розвитку філіальної та агентської мережі. Термін обігу 3 роки з ставкою купона 16% з періодичністю виплати купона 4 рази на рік.

Розміщення облігацій здійснюється на позабіржовому ринку через уповноваженого андеррайтера ЗАТ «Альфа-Банк».

Купонний період за облігаціями – 91 день (Таблиця 5.1). За цими облігаціями передбачено оферту (право пред'явлення облігацій до довгострокового викупу) після закінчення четвертого та восьмого купонних періодів: відповідно 30 жовтня 2007 року (не відбулась) та 28 жовтня 2008 року.

3 травня, 31 липня та 30 жовтня 2007 року компанія виплатила по 1 196,7 тис. грн. доходу за другий та третій купонні періоди, доходність облігацій склала 16% річних.

Наприкінці травня 2007 року іменні процентні облігації ВАТ «СК «Універсальна» включені до котирувального листа списку фондової Першої фондової торговельної системи.

Висновок

За результатами проведеного аналізу усіх істотних аспектів діяльності та фінансового стану ВАТ «Страхова компанія «Універсальна» довгостроковий кредитний рейтинг його боргового зобов'язання підтверджено на рівні «uaA-» з прогнозом «стабільний».

Генеральний директор

С.А. Дубко

Начальник відділу рейтингів фінансового сектора

А.М. Коноплястий

Провідний фінансовий аналітик відділу рейтингів фінансового сектора

О.В. Капустинський

Додатки

Дані балансу ВАТ «Страхова компанія «Універсальна», тис. грн.

Показник	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007	9 міс. 2006
Активи								
Необоротні	36 476,8	41 056,9	40 767,5	44 491,6	95 796,6	97831,6	98 034,8	129 280,9
Основні засоби	23 405,5	23 251,5	23 782,3	29 261,6	77 070,6	78073,2	77 115,7	108 926,5
Довгострокові фінансові інвестиції	11 988,6	16 672,1	13 857,1	13 857,1	13 857,1	13 857,1	13 857,1	12 466,7
Інші необоротні активи	1 082,7	1 133,3	3 128,1	1 372,9	4 868,9	5 901,3	7 062,0	7 887,7
Оборотні	88 095,4	84 283,8	116 031,3	116 809,4	92 843,1	110 119,2	151 980,1	132 058,5
Дебіторська заборгованість за товари	15 051,8	15 827,8	21 256,5	20 852,2	18 899,3	19 068,4	30 483,1	20 198,8
Інша дебіторська заборгованість	15 363,1	24 795,6	4 908,0	5 962,1	15 321,3	20 063,9	19 477,1	21 152,5
Грошові кошти	31 840,6	29 921,0	32 506,4	32 389,9	32 912,5	44 496,2	59 932,6	43 863,5
Короткострокові фінансові інвестиції	24 667,6	12 758,6	56 140,6	56 140,6	24 548,8	25 409,5	40 857,2	45 669,1
Інші оборотні активи	1 172,3	980,8	1 219,8	1 464,6	1 161,2	1 081,2	1 230,1	1 174,6
Витрати майбутніх періодів	59,6	64,6	67,4	86,9	2 236,7	1 894,5	1 975,6	1 863,2
Всього активів	124 631,8	125 405,3	156 866,2	161 387,9	190 876,4	209 845,3	251 990,5	263 202,6
Пасиви								
Капітал	48 898,8	61 677,0	91 586,7	91 550,0	108 873,0	108 221,8	148 386,4	148 247,9
Статутний капітал	18 603,3	60 000,0	60 000,0	60 000,0	60 000,0	60 000,0	100 000,0	100 000,0
Накопичений профіцит	23 862,2	24 220,4	25 153,4	25 116,7	25 306,7	24 738,7	25 140,0	25 286,6
Резервний капітал	4 045,5	4 045,5	4 045,5	4 045,5	4 093,4	4 093,4	4 093,4	4 093,4
Неоплачений капітал	0,0	28 976,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інший капітал	2 387,8	2 387,8	2 387,8	2 387,8	19 472,9	19 389,7	19 153,0	18 867,9
Забезпечення	36 782,8	36 885,4	40 011,5	40 327,2	42 848,2	46 334,9	55 948,7	60 325,0
Страхові резерви	54 151,1	49 890,5	53 203,5	55 475,4	57 903,8	61 526,9	70 260,3	78 101,3
Доля перестраховиків	17 368,9	13 005,5	13 192,4	15 148,6	15 056,0	15 190,4	14 311,6	17 776,3
Інші забезпечення	-0,6	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	1,6	0,0	0,0
Зобов'язання	38 950,2	26 842,9	25 268,0	18 027,5	39 155,2	55 288,6	47 655,4	54 629,7
Довгострокові	4 249,6	7 692,2	10 767,5	0,0	30 543,0	32 006,2	32 093,7	32 673,3
Короткострокові	34 700,6	19 150,7	14 500,5	18 027,5	8 612,2	23 282,4	15 561,7	21 956,4
Доходи майбутніх періодів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Всього пасивів	124 631,8	125 405,3	156 866,2	161 387,9	190 876,4	209 845,3	251 990,5	263 202,6

Додаток до рейтингового звіту №2

Дані звіту про фінансові результати ВАТ «Страхова компанія «Універсальна», тис. грн.

Показник	2005	3 міс. 2006	6 міс. 2006	9 міс. 2006	2006	3 міс. 2007	6 міс. 2007	9 міс. 2006
Доходи								
Зароблені страхові платежі	99 003,2	26 073,3	51 225,8	79 352,1	112 714,9	37 250,9	78 322,9	125 551,3
Операційні доходи, окрім зароблених платежів	15 013,4	10 338,5	27 107,2	35 890,8	43 280,5	4 026,6	11 789,2	20 919,6
Доходи від фінансової діяльності	1 831,4	683,2	1 365,8	2 036,4	2 933,0	739,0	1 900,6	3 482,6
Доходи від іншої діяльності	46 702,2	29 289,0	43 077,2	43 232,0	83 602,8	35 058,5	57 535,2	80 957,1
Надзвичайні доходи	101,7	2,5	55,7	60,6	84,4	1,6	7,7	35,5
Всього доходи	162 651,9	66 386,5	122 831,7	160 571,9	242 615,6	77 076,6	149 555,6	230 946,1
Витрати								
Страхові виплати	44 319,2	13 632,0	24 152,2	35 968,5	55 525,6	17 298,5	34 297,1	55 589,8
Відрахування у резерви (окрім резерву незароблених премій)	11 013,2	8 042,4	16 000,7	20 449,7	21 031,6	6 601,4	14 616,6	23 558,2
Аквізійні та ліквідаційні витрати	17 660,5	3 709,2	8 806,7	16 490,0	24 803,7	8 062,5	17 862,2	198,2
Інші адміністративні витрати	9 042,4	2 253,3	5 815,8	8 587,5	11 364,8	2 630,1	5 617,6	9 362,6
Інші витрати, що відносяться на собівартість страхування	20 753,1	6 273,8	14 410,5	21 207,9	28 249,6	8 265,5	18 654,4	29 766,8
Інші витрати на збут послуг	4 135,7	653,1	939,9	2 272,3	3 206,1	1 148,3	2 112,9	2 833,9
Інші операційні витрати	616,8	311,9	1 494,8	1 574,6	1 800,0	1 626,3	2 047,4	2 370,6
Витрати на фінансову діяльність	485,3	208,6	635,1	1 205,6	1 884,9	1 536,3	2 902,0	4 281,1
Інші витрати	49 150,6	29 682,0	47 251,9	47 986,9	87 831,6	27 857,8	46 781,2	66 362,9
Надзвичайні витрати	0,0	20,4	20,4	20,4	20,4	3,9	5,7	18,6
Всього витрати	157 176,8	64 786,7	119 528,0	155 763,4	235 718,3	75 030,6	144 897,1	194 342,7
Фінансові результати								
Сальдо зароблених платежів та страхових виплат	54 684,0	12 441,3	27 073,6	43 383,6	57 189,3	19 952,4	44 025,8	69 961,5
Результат операційної (основної) діяльності	6 273,1	1 536,1	6 577,1	8 499,7	9 769,8	-4 397,4	-5 305,7	-7 547,1
Результат фінансової діяльності	1 346,1	474,6	730,7	830,8	1 048,1	-797,3	-1 001,4	-798,5
Результат іншої звичайної діяльності	-2 448,4	-393,0	-4 174,7	-4 754,9	-4 228,8	7 200,7	10 754,0	14 594,2
Результат звичайної діяльності до оподаткування	5 170,8	1 617,7	3 133,1	4 575,6	6 589,1	2 006,0	4 446,9	6 248,6
Податок на прибуток	4 665,4	1 235,50	2 604,20	3 980,20	5 664,40	1 717,50	3 760,7	5 422,3
Чистий прибуток (збиток) після оподаткування	577,2	363,7	550,3	620,4	958,3	285,8	687,1	833,7